

H. J.
BORNE MISZA

SLERPÝ
ŽIVOT

E VEČNÁ LOŽ

www.elist.sk

H. J.
BORNE MISZA

SLEPÝ
ŽIVOT

VEČNÁ LOŽ

Autor: © H.J. Bornemisza
Redaktor: Mgr. Anetta Letková
Korektúra: Mgr. Lenka Mondočková
Obálka: © Zuzi Maat
Vydavateľstvo: Elist, Liptovský Mikuláš
Rok vydania: 2020, prvé vydanie

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora, respektíve vydavateľa.

ISBN: 978-80-8197-306-2

*To, že máme otvorené oči, neznamená, že sa pozeráme.
To, že sa pozeráme, ešte neznamená, že vidíme.
To, že vidíme, žiaľ, neznamená, že sa zmeníme.*

Prvá část'

ZAEON

Nebol som si úplne istý, ale mal som nádej. Najväčšiu za posledných takmer stopäťdesiat rokov. Môže to byť pravda. Dokázal som to. Našiel som ho. Vyváženého jedinca. Na krátky moment som pocítil zmes úľavy a nádeje, ktorú rýchlo zničila skutočnosť, že ak by to aj bola pravda, našiel som toho najslabšieho zo všetkých tvorov. Človeka. A čo je ešte horšie, ženu. Ak aj bola Vyvážená, nemala žiadne schopnosti, žiadnu silu. Hoci ani mužskí jedinci ľudí jej nemali veľa, stále to bolo lepšie ako nič.

Stál som opretý o roh akejsi ošarpanej budovy, v pokušení nechať to tak a odísť. Dážď naberal na sile a všetky cesty premenil na bahno. Ani jeho prívaly nedokázali zmyť zo vzduchu zápach výkalov, moču, potu a všadeprítomných kobylincov, ktoré sa váľali po celom meste. Nartir. Mesto ukryté v úzkej kotline, obklopené horami bukových lesov. Kedysi malá osada sa rozrastala zo dňa na deň. Rýchlosťou, akou mizli okolité lesy, vznikali nové soľné bane. A so soľou prišlo bohatstvo. Drevené zemľanky vytlačili kamenné domce, stromy museli ustúpiť rozpínajúcej sa ľudskej hávedí. Nad všetkou tou špinou, na vrchole jedného z kopcov, sa ako hrdý pastier nad stádom oviec týčilo hradné sídlo miestodržiteľa. Monument sily a bohatstva, moci a nadradenosti.

Pozoroval som dav, ktorý sa zhromaždil na námestí kvôli prebiehajúcim trhom. Konali sa každú jeseň a ich názov som sa nikdy neobťažoval zapamätáť. Námestie aj okolité ulice boli prepchaté ľuďmi, ktorí sa tlačili a prekrikovali, sáčali do seba a priveľa pili. Bolo ich čoraz viac, nenechali sa odradiť ani dažďom a vlhkosťou, ktorá sa im zarývala pod kožu a nahlodávala ich chabné zdravie. Námestie nebolo veľké, na jeho severnom konci stála kamenná zvonica, na južnom budova úradu miestneho správcu mesta. Medzi nimi vyrástli, ako huby po daždi, stánky. Každý predajca sa snažil nalákať do toho svojho čo najviac zákazníkov a zaistiť si tak dosť obživu na nadchádzajúcu zimu. Bola to rôznorodá zmes. Počnúc predavačmi jedla, piva, nakvaseného hrozna, prútených či drevených nádob až po takých, ktorí sa zjavne snažili predáť všetko, čo by im doma nechýbalo. Do uší sa mi zarývali krivé tóny guslara, chlapca hrajúceho na píšťalke, a lutnistu, ktorí akoby sa vzájomne podporovali v tom, kto z nich bude hrať falošnejšie. S clivotou som spomínal na zvonivý spev Anerol z Halendir Akkbor, Hmlistej vysočiny, polostrova ďaleko na severe.

Žena, ktorú som tak úzkostlivo pozoroval, prechádzala námestím s prázdnyim pohľadom, nevšímajúc si nikoho vôkol seba. *Hádam nie je aj slabomyseľná*, pomyslel som si, zúfajúc nad situáciou, v ktorej som sa ocitol. A to som sa nazdával, že horšie to už nemôže byť. *Strácam tu čas. Nedokáže to.* Kládol som si otázku, či má vôbec šancu prežiť výcvik a prejsť skúškami.

Odpoveď ma nepotešila, no ani neprekvapila. Úprimne som si priznal, že nie. Umrie skôr, než by z nej mohol byť akýkoľvek úžitok. Z hĺbky duše som si začal priať, aby to nebola pravda. Nemôže byť Vyvážená. Na tento rok som mal sklamanie už dosť.

Akýsi hlupák stratil kontrolu nad svojím tovarom, ktorým boli asi dva tucty sviň. S rykotom sa rozutekali do všetkých strán, popod sukne slečien a matrón, ktoré sa vzápätí rozkvičali ako prasce pred porážkou, keď ich ťahajú z chlieva za nozdry. Nenadarmo sa medzi ľuďmi vraví, že príležitosť robí zlodēja. Rýchlo sa našli takí, ktorí si túto „príležitosť“ nenechali utiecť pomedzi nohy a chytili ju za pačesy. V tomto prípade skôr za mäsité boky, zakrútený chvost či ratice. Zmizli v bočných uličkách, zatiaľ čo kupec nadával nevedno komu, v márnej snahe pochytať tie, ktoré ešte nikto neukradol. Kvôli tomu rozruchu sa mi na chvíľu stratila z dohľadu. Skôr než som ju znovu uvidel, začul som jej hlas.

„Ešte raz sa ma dotkneš a napchám ti vajcia do krku, ty hovädo! Do psej matere aj s tebou!“ Hromžila ako podgurážený štamgast nadránom pri výčape. Bol som od nej vzdialený viac než sto stôp, ale počul som ju, akoby mi to kričala do ucha. Výborný sluch bola jedna z vecí, ktoré som zdedil po otcovi. Nestihla sa ani otočiť a už som stál neďaleko od nej. A priznám, trochu prekvapene sa pozerala na mladíka, ktorý ležal pred ňou na zemi, držiac sa za rozkrok. Slabá, ale vynaliezavá. Možno hlúpa, ale odvážna. Otočila sa na päte a bez väčšieho vzrušenia či kriku odišla. Zamiešal som sa medzi dav a držal sa od nej v dostatočnej vzdialenosti, dbajúc na to, aby sa mi znovu nestratila. Smrad spotených tiel, ktoré inú vodu ako tú, čo práve padala z neba, dlho nevideli, ma štípal v nose.

Žena sa istým krokom predierala pomedzi ľudí a párkrát sa pristavila pri stánku, kde ju niečo zaujalo. Väčšinou úplné zbytočnosti, staré nádoby a čacky, ktorých význam som nepoznal. K ostatným členom ľudskej spoločnosti nebola príliš ústretová, takmer s nikým sa nerozprávala, a ak sa jej niekto prihovril, odpovedala len jednoslovne a urýchlene odišla. To bolo pre ľudskú rasu nezvyčajné, väčšinou rozprávali až príliš radi. Hlasno, priveľa a v zásade len o sebe. *Ak sa bojí aj vlastného druhu, čo by sa stalo, ak by vedela o ostatných*, pýtal som sa sám seba. Najprv zaútočí na muža, ktorý je od nej silnejší a teraz sa bojí aj odpovedať? Prezeral som si ju v snahe všímať si všetky drobnosti. Výraz na jej tvári, pohyby rúk či postoj. Po chvíli na mňa nepôsobila tak placho, skôr akoby len nemala žiadny záujem viesť s niekým z nich rozhovor. Akoby si vystačila sama so sebou a prítomnosť ostatných len nevyhnutne tolerovala. Odbočila do vedľajšej uličky, ťahajúc po zemi príliš dlhý plášť. Dážď neutíchal, preto sa jeho lem onedlho strácal pod nánosmi blata, ktoré sa naň prilepili. Vlhkosť jej zjavne neprekážala. Pri biednom

zdraví jej druhu by si však mala dávať pozor, inak sa nedožije ani toho mála rokov, ktoré prislúchajú ľuďom.

Bolo to pred dvomi dňami, keď som sa vracal z doranských lesov neďaleko hlavného mesta Lotren a skončil v nartirskom podzemí, na mieste, ktoré smrdelo horšie než akákoľvek ľudská stoka, v akej som sa doposiaľ ocitol. Ten smrad bol taký odporný, že som musel zablokovať čuch, aby som tam vydržal. Bolo to miesto, kde som si ju všimol.

Mierne povedané, vyzerala odporne. Mastné vlasy sa jej lepili na tvár, kruhy pod očami ani oblečenie prežraté od molí jej na kráse nepridávalo. Nebol to však jej vzhľad, ktorý ma zaujal. Pohybovala sa medzi ostatnými ako duch. S nikým sa nerozprávala, ani na seba inak nepýtala pozornosť. Obšmietala sa pomedzi opilcov, hráčov a šľapky, občas sa pristavila pri nejakej skupine pohrúženej do vlastnej debaty, počúvala a potom podišla k ďalšej. Takto sa to opakovalo niekoľkokrát. Robila to tak premyslene a nenápadne, až celkom splynula s davom. Nikto si ju nevšimol, nikoho nezaujímala, akoby bola pre nich neviditeľná alebo príliš nepodstatná, aby sa ňou vôbec zapodievali. Aby si dávali pozor na to, čo hovoria. Na človeka to nebol zlý výkon a na ženu už vôbec nie, preto som sa sústredil na jej vnútorné smerovanie. Čakal som všetko a nečakal som nič, keď ma ovládlo prekvapenie a súčasne zdesenie. Nevedel som ju zaradiť. Nedokázal som vycítiť jej dobrú či temnú stránku ani určiť, na ktorú stranu sa jej duša v tom momente nakláňala. Každý jedinec, bez ohľadu na to, akého bol druhu, sa vždy nachádzal na strane dobra alebo zla, nebolo možné stáť uprostred. Nebolo to možné pre nikoho z nás. Okrem Vyvážených. Taký bol predpoklad. Za svoj život som našiel len jedného Vyváženého a aj ten bol na pokraji smrti. Jeho smerovanie však bolo rovnaké. Nijaké. Akoby nestál ani vo svetle, ani v temnote, ale na hranici medzi nimi, hoci len na krátku chvíľu. Nikto presne nevedel, aký by bol Vyvážený a čo všetko by dokázal. Ak by bol však správne vycvičený, možnosti jeho využitia by boli zo všetkých zvedov najväčšie.

Bol som v meste už o dva dni dlhšie, než som plánoval. Mojou ďalšou zastavkou bol Tribas. Mesto na juhu plné ovocia, sladkých vín a ľahko odedých panien, ktoré prišli o vienok tak dávno, že už aj samé zabudli, kedy a s kým. Tentoraz malo pre mňa trpkú chuť. Na jeho okraji som sa mal stretnúť s Gedeonom. Nemohlo to znamenať nič dobré. Nikdy predtým ma sám dobrovoľne nevyhľadal. Jeho prítomnosť nebola niečo, čo by som ocenil. Višiel nad mojím životom ako tieň, ktorý mi od útleho detstva pripomínal, že nie som dosť. Dosť rýchly, dosť silný, dosť obratný, dosť zručný, dosť dobrý, dosť vďačný, dosť užitočný. Nie som dosť pre neho ani celú ich rasu. Dobré som si pamätal, ako ma údermi palicou zrážal k zemi. Usopené decko, ktoré sotva chodilo, prislabé na to, aby udržalo v rukách drevený meč. Za ten čas,

čo som s ním strávil, mi zlomil takmer každú kosť v tele. Rozrezal kožu na toľkých miestach, že som si to nevedel zapamätať, a otrávil jedmi, ktorých vôňa a chuť sa mi navždy vryli do pamäti. Zlomil moje telo a môjho ducha, zas a znova, až kým som sa nenaučil víťaziť. Kým som sa nestal silnejším, než bol on sám. Nechcel, aby sa zo mňa stal vojak, necvičil ma ako zveda. Snažil sa stvoriť zbraň, ktorá mala to najlepšie z oboch. Len bohovia by vedeli posúdiť, či sa mu to podarilo.

Zahnal som dotieravé spomienky a prikrádal sa za ženou, ktorá pridala do kroku. Rezko sa prepletala poloprázdnyimi uličkami, neustále sa obzerajúc ponad plece. Tušila, že nie je sama, nemala však zdanie, že cesta, ktorou sa vybrala, mi pomohla zostať úplne skrytým. Byť neviditeľný ľudskému zraku bolo schopnosťou mnohých druhov. Prázdne uličky mi z cesty odstránili poslednú prekážku. Ľudí, ktorým by som sa musel vyhýbať. Žena ma viac nemala šancu vidieť, pokiaľ by som sa tak nerozhodol sám. A na to som sa zatiaľ nechystal. Hnala sa vpred pomedzi domy natlačené na seba tak, že ich majitelia si mohli takmer podávať ruky a neopustiť prah svojich obydľí. Nikdy som to mesto nemal rád. Nikdy som nemal rád ľudí. Ich chamtivosť a sebestvo, presvedčenie o vlastnej nadradenosti. *Páni všetkého tvorstva*, pomyslel som si znechutene. Keby nebolo nás, boli by všetci už dávno mŕtvi. A možno by to tak aj bolo lepšie. Niektoré druhy by mali byť ponechané ich vlastnej skaze a vyhynutiu. Sám som žiadnemu človeku nikdy nedovolil, aby videl, kto som skutočne. Žiadnemu som neodhalil skutočnú tvár sveta, v ktorom žili. Nepozdávalo sa mi, že by sa to malo zmeniť. Nie kvôli tej štíhlejšej kreatúre predou mnou. Tak som aspoň usúdil zo záhybov pláštá. Nebola drobná, ale rozhodne ani žiadny obor, mala tmavé oči, nijako výrazné, malý nos, drobné, ale plné pery. Nebola škaredá, no nemala žiadne rysy, ktoré by vynikali. Na tvár jej v nárazoch dopadali kvapky dažďa a stekali jej za krk. Napredovala čoraz rýchlejšie, takmer bežala. Niekedy náhle zmenila smer a zahla do bočného vchodu či uličky, aby sa onedlho vyrútila iným východom. Zjavne robila zbytočné zachádzky, snažila sa zmiasť svojho prenasledovateľa. Tieto jej chabé pokusy ma zbytočne zdržiavali od toho, čo som od nej potreboval získať.

Hra na skrývačku trvala ešte nejakú chvíľu, kým sme sa neocitli v chudobnejšej časti na okraji mesta. Pristúpila k starým dreveným dverám, na spodnej strane prehnutým a spráchniveným, a strčila do zámky železný kľúč pokrytý hrdzou. Držal som sa tesne za ňou a vošiel dnu. Pre istotu sa pozrela na oba konce ulice, kým zamkla. Toľko opatrnosti a pritom som jej takmer dýchal na krk. Bol som si istý, že ma nevidí, no napriek tomu sa zmätene pozerala po izbe, akoby nejako vycítila moju prítomnosť. Po chvíli pokývala hlavou, akoby nad vlastnou hlúposťou, a vyzliekla si premoknutý plášť,

ktorý zavesila vedľa dverí. Navlhnuté nohavice sa jej lepili na kožu, vytiahla si spoza nich dlhú bavlnenú košeľu, vyzula staré popraskané čižmy a pobrala sa ďalej. Nebolo zvykom, aby ženy nosili nohavice, ale viac pozornosti som tomu nevenoval. Kutica, v ktorej bývala, bola skromná, mala sotva dve izbičky. Kuchyňu s malým kozubom a dubovým stolom, ktorý si už čo-to pamätal a za ktorým sa vlnil moľami prežratý záves. Pri stole bola iba jedna stolička, takže žila sama. Do kozuba, v ktorom svietilo len pár uhlíkov, prichodila niekoľko menších polien uložených pod oknom. Neskôr z ohňa zvesila železný kotlík s vodou a odhrnula záves. Pozeral som na starú posteľ so slamníkom, vedľa ktorej ležala na zemi akási väčšia drevená nádoba. Jej účel som si domyslel až vtedy, keď do nej naliala vodu a začala sa vyzliekať. Voda nemohla byť teplá, pretože z nej nestúpala takmer žiadna para. Posadila sa do vane, ak sa to tak dalo nazvať, a kusom handry si drhla ruky.

Na moje sklamanie nemala žiadne väčšie svaly, žiadnu zrejmu fyzickú silu. Jej telo bolo pevné, s guľatým zadkom, plnými prsami a štíhlym driekom uprostred. Nenapĺňala ľudský ideál krásnej kyprej ženy. Tmavé vlasy jej padali takmer po pás a ich konce sa stratili pod hladinou vody. Na jemne hnedej pokožke nemala žiadne zvláštne stopy ani znamenia, žiadne zranenia, len pár drobných jaziev na rukách a predlaktiach. Sústredil som sa na prúdenie energie v jej tele. Tok bol pomalý a plynulý, nebojoval so žiadnou chorobou, ktorá by potichu zožierala jej telo. Aspoň v tomto smere na tom bola dobre. Mala pevné kosti aj zuby, žiadne vrodené chyby, žiadne zlominy z minulosti, žiadne oslabené väzivá či svaly.

Handru hodila do vody a unavene si povzdychla. Keď bola malá, kolená musela mať pokrčené, objala si ich rukami, oprela sa o ne lícom a pozerala sa priamo na mňa. Nie za mňa, nie vedľa mňa, ale priamo na mňa. V tom momente som zamrzol. Nemohla ma predsa vidieť, o tom som bol presvedčený. Napriek tomu, s pohľadom stále upretým mojim smerom, tichým šeptom vyslovila otázku: „Prečo?“

Pretože máš tú smolu, že si sa narodila ako Vyvážená. Pretože ak je to pravda, tvoj život sa zmení na nepoznanie. A nie k lepšiemu, odpovedal som v duchu. Díval som na ňu s vedomím, že by som sa mal poponáhľať. Napriek tomu som sa nedokázal pohnúť a ako omráčený pozoroval, ako sa utiera do starého uteráka, ako si prečesáva vlasy a pomaly sa oblieka. Z nejakého neznámeho dôvodu ma to upokojovalo. Možno to boli jedny z posledných chvíľ jej jednoduchého ľudského života. Života, aký som nikdy nepoznal.

Onedlho sa postavila k stolu s úmyslom odkrojiť si krajec chleba. Podišiel som k nej bližšie a pritlačil na nôž tak, aby som zachoval zdanie, že sa porezala vlastnou nešikovnosťou. Rýchlejšie než je ľudské oko schopné postrehnúť, som do sklenej ampulky zachytil pár kvapiek krvi predtým, ako

by dopadli na zem. Vzápätí zanadávala slovami, akými som ešte žiadnu ženu nepočul rozprávať. V tom momente som sa otočil a odišiel.

Uháňal som smerom do Tribasu, cez husté lesy, ktoré striedali rozľahlé lúky pretkané menšími riekami. Nezastavil som sa ani prvé dve noci, hoci oddych by som viac než uvítal. Piaty deň začalo na vzdialenom obzore svitať a ranné zore zaliali ovocné sady predou mnou. Bol som na okraji Tribaského kraja, do mesta to už nebolo ďaleko.

„Trvalo ti to pridlho,“ oznámil mi Gedeon, keď som prišiel na miesto stretnutia. Stál pod mohutným agátom v lese neďaleko mesta. Leto sa chýlilo ku koncu, jeseň sa vkrádala aj do toho kraja, a tak ako v Nartire, aj tu pršalo. Gedeon bol úplne suchý, držal si svoj osobný štít, ktorý ako neviditeľný závoj kopíroval jeho telo a cez ktorý neprenikla voda, oheň, ľudské ani iné zbrane. Hnedé nohavice aj košeľa mu splývali s kmeňom stromu a jeho ryšavé vlasy ostro kontrastovali s korunou ešte stále zelených listov. Bolo nezvyčajné, aby opúšťal tábor a ešte viac, ak tak urobil kvôli mne.

„Viem,“ odvetil som a na dlani mu predložil ampulku s krvou.

„Vyvážený?“

Nájsť jedného z nich bolo mojou úlohou už storočia. Po takom čase bez úspechu som už prestával veriť, že sa mi to vôbec niekedy podarí. A podľa výrazu jeho tváre som nebol jediný. „Neviem to s určitosťou.“

Zobral mi ampulku z ruky a podržal ju medzi dvomi prstami, pozorne si prezerajúc jej obsah.

„Sledoval som ju čo najdlhšie. Chcel som si byť istý, že nebude pre Juhnin len ďalším sklamaním.“

„Nie je na tebe, aby si rozhodoval, kto a čo bude sklamaním. K takému správaniu sa uchýľujú len ľudia a čarodejnice. Si tu, aby si vykonával jej vôľu a ty sám nemrhal jej časom a energiou. Nezabudni, že je to Juhnin, vďaka ktorej si ešte stále nažive.“

Ako by som aj mohol, pripomínal mi to celý život. Hoci by sa proti Juhnin nikdy nepostavil, s jej rozhodnutím, ušetriť môj život, nesúhlasil.

„Ona?“ spýtal sa ma vzápätí.

„Žena. Je to človek,“ povedal som so znechutením, ktoré som nevedel potlačiť.

„Šanca, že splní cieľ, je len malá.“ Zasunul si ampulku za opasok. „Aspoň to nebude veľká strata, ak zomrie. Vzorku odovzdám poslovi, nie je bezpečné, aby si sa vracal do tábora.“ Inými slovami ma tam nechcel. Nemalo to nič spoločné s bezpečnosťou.

„Prečo si ma chcel vidieť?“

„To už nie je dôležité.“

Nemalo zmysel pýtať sa ďalej. Po štyristo rokoch, ktoré som strávil najprv

ako jeho učeň, neskôr pomocník a napokon rovníceň, som vedel viac než dobre, že rečami ani citmi sa nikdy neplytvá, ako pri ňom, tak ani v celej ríši. Obzvlášť nie, ak nie ste ako oni a vaše prežitie závisí od ich milosti.

„Kde si ju našiel?“

„V jednej malej ľudskej dedine na východe.“ Nebola to pravda, ale to nemusel vedieť. Podozrievavo si ma premeriaval, preto som rýchlo dodal: „Blízko Daprogu.“

„Chod' naspäť a dohliadni na ňu, kým nebudeme poznať pravdu. Ak je skutočne Vyvážená, pošlem ti správu s ďalšími pokynmi.“

„Mám svoje povinnosti v Nartire. Je to človek, nestane sa jej nič, je bezvýznamná, nikoho nezaujíma.“

„Dobre. Zostaň tam, kým nezistíme, či je to skutočne pravda. Potom dostaneš ďalšie pokyny.“ Nepovedal nič viac a rozbehol sa preč. Stačilo jedno žmurknutie a stratil sa mi z dohľadu.

Z novej úlohy som nebol nadšený. Ak sa mi niečo naozaj bridilo, bolo to vracáť sa do toho zavšivaveného mesta plného smradu a robiť komusi opatrovateľku. Hoci by som si to nikdy nebol pomyslel, chýbali mi časy, keď som blúdil po svete, ďaleko od Azaloru, zeme, kde som sa narodil.

Otočil som sa na päte a vybral sa do najbližšieho hostinca. Keď som zjedol raňajky nevýraznej chuti zložené z akejsi mäsovej kaše a vajec, zaplatil som za izbu mladej dievčine, ktorá na mňa okato civela a na chvíľu som si zdriemol. Bolo krátko po obede, keď som si vo vedre s vodou opláchol tvár a vybral sa von. Tribas bolo o poznanie krajšie mesto než Nartir. Malo dláždené uličky, ktorými sa prehánali konské povozy, vo vzduchu sa miešala vôňa ovocia a zeme. Končila sa sezóna zberu jablák, ľudia si pred príchodom zimy plnili pivnice a popíjali sladký hroznový mušt. Hlavu som mal ukrytú pod záhybmi plášťa a na chrbte niesol vak, ktorý som pri odchode z hostinca zobral spiacemu počestnému. Netrvalo dlho a prišiel som k malej smradľavej krčme v západnej časti mesta. Za ňou sa nachádzala úzka ulička, kam si chodili podgurážení zákazníci uľaviť. Vošiel som dovnútra, usadil sa do rohu a čakal. Netrvalo dlho a obslúžila ma korpulentná žena s hrubým hlasom. Keď som vypil dva džbány silného vína a vyzeral správne nadrúzaný, vyšiel som von a zahol za roh krčmy. Pach zvratkov, moču a sračiek sa niesol vzduchom doďaleka. V uličke nebol nikto, no aj tak som sa kolísal zboka nabok, až kým som sa rukou neoprel o stenu v predstieranej snahe nájsť rovnováhu. Špičkou ľavej nohy som kopol do jedenej z drevených dosák na stene krčmy. Jej pravá strana sa vsunula dovnútra, zatiaľ čo ľavá von. Za ňou sa ukrýval malý otvor na odovzdávanie správ. Znovu som sa zakolísal a zviezol sa na zem. Vytiahol som z otvoru malý lístok, ktorý som si zasunul za opasok a dosku vrátil na miesto. Pomaly som sa narovnal, keď do uličky vošiel tučný

chlap s brunátnou tvárou a nosom, ktorý pripomínal hrudu mäkkého syra.

„Sy... synak...“ snažil sa prehovoriť, keď ho ovládla štikútka prerušená prívalom zvratkov, ktoré vrhol na chodník. Kývol som mu hlavou na pozdrav a tackavým krokom sa pobral preč. Prešiel som ešte dvomi ulicami, kým som zrovnal krok a našiel miesto, kde som si mohol prečítať odkaz. Čo som v ňom našiel, ma nepotešilo. So zvedmi som sa nestretával, ak to nebolo naozaj nevyhnutné.

Slnko už takmer zapadlo a ja som stále ležal na streche jedného z domov a pozoroval rozpadnutú hajdu pred sebou. Dom stál v tmavej slepej uličke, o ktorej vedel málokto. Nachádzali sa v nej len dva domy. Ten, v ktorom sme sa mali stretnúť, stál naklonený nabok, mal deravú strechu a rozškľabené okenice, za ktorými vládla tma. Druhý na tom nebol omnoho lepšie. Počkal som, než sa úplne zotmie, až potom som zliezol na zem a vošiel dnu. Opatrne som našľapoval po vŕzgajúcej podlahe, aby moje kroky nevydali žiadny zvuk. Odvšadiaľ sa ozýval šuchot a tiché pišťanie myší, ktoré behali po celom dome. Steny sa rozpadali a streche hrozilo, že sa každú chvíľu zrúti dovnútra.

„Čo tu robíš?“ začul som tichý hlas, ktorý ku mne doliehal z tmy po mojej pravici. Stál ukrytý v tieni a vyčkával. Neustále pripravený na útek aj boj.

„Rád by som to tu kúpil. Pekný dom, tichá štvrť,“ odpovedal som mu rovnako vážne. Urobil krok ku mne a vystúpil z tmy, aby som ho videl.

„Obávam sa, že nie je na predaj.“ Vlasy mal dlhé a strapaté, pod očami tmavšie kruhy, než som si pamätal. Kožená vesta sa mu napínala na hrudi, hrubými prstami ozdobenými železnými prsteňmi hladil rukoväť svojho loveckého noža. Aleron si odpľul na zem a podišiel bližšie.

„Prichádzajú sem noví ľudia, z juhu, kde je hlad a chudoba. Hľadajú lepší život. Mesto ich víta, no nie je jasné, dokedy to potrvá. Taros tu zatiaľ nemá veľký dosah, je ich tu len pár a tí nenarobia veľa škody. Červy bez postavenia, ktoré takmer nič nevedia, len zbierajú informácie,“ povedal mi potichu a stále sa obzeral okolo seba pripravený na útek. Okrem nás tu nebol nikto, sám som si to niekoľkokrát overil.

„Pre koho?“

„Avalir. Zatiaľ neviem, komu ich odovzdávajú, snažím sa s nimi zblížiť.“ Neboli to informácie, pre ktoré by sme sa museli stretnúť. „Máte niekoho medzi prisťahovalcami? Je tu aj niekto iný ako ja?“

„Potrebuješ pomoc?“

„Zatiaľ nie, ale musíme byť pripravení.“

Pošúchal si unavené oči a pokračoval: „Niečo sa chystá. Avalir niečo chystá, cítim to v kostiach.“ Aleronov pohľad zastieralo podozrievanie

a obavy. Neveril nikomu a ničomu, neustále sa obzeral ponad plece v očakávaní zrady a smrti.

„Potrebuješ niečo?“

„Veľa vecí. Nový život, okrem iného.“ Pozrel na mňa nenávisťným pohľadom plným neistoty a nedôvery, aký sa postupne objavil u každého zveda.

„Ten ti dať nemôžem.“

„Nie. Pretože ty sám žiadny nemáš.“ Znovu si odpľul, otočil sa a vrátil do temnoty, z ktorej prišiel.

DARIA

„Doparoma, zasratá robota! Čert aby to zobral!“ vykrikla som pri pohľade na rozrezaný palec, ktorý som si podvedome obalila do sukne. „Kurva!“ skríkla som znovu, keď som si uvedomila, že som si celú sukňu zababrala od krvi. Začula som slabý vrzgot dverí, no keď som na ne pozrela, boli stále zatvorené. A potom sa to stalo. Ten pocit ma zrazu opustil. Ako keď ste sami, ale vôbec sa tak necítite. Akoby vás niekto stále pozoroval a robil z vás blázna. Z myšlienok ma vytrhlo hlasné klopanie na dvere. „Už idem!“ zakričala som a stále si držiac prst som zamierila k dverám. Očakávala som domáceho, ktorý ma prišiel obrať o väčšiu časť môjho mizerného zárobku.

„Čo tu chceš, Theodor?“ zašepkala som, keď som otvorila dvere. Stál tam celý premočený, kvapky mu stekali po kratších tmavých vlasoch a dopadali na zem.

„Potrebujem tvoju pomoc.“

Ako inak. Čo iné som čakala.

„Naozaj? Už som sa začala báť, že chceš vedieť, ako sa mám.“ Chcela som mu zatvoriť dvere priamo pred nosom, no prv než som tak stihla urobiť, vrazil medzi ne svoju od blata špinavú čížmu a vtlačil sa dnu. Bol odo mňa len o čosi vyšší, silou som sa mu však nemohla rovnať. V hlave sa mi premietol zoznam všetkých ostrých predmetov, ktoré by som proti nemu mohla použiť.

„Viem, že ma tu nechceš, ale si jediná, za kým som ešte mohol ísť,“ povedal zúfalo, snažiac sa vzbudiť súcit. Túto jeho hru som poznala pridobre.

„Máš pravdu. Nechcem. Vypadni!“

„Nemusíš byť taká protivná!“ zvrieskol podráždene. Tá maska pokory mu nikdy dlho nevydržala.

„Volá sa to úprimnosť. Viem, že vy, šľachta, na ňu nie ste zvyknutí,“ prižmurila som oči a poriadne si ho obzrela. Snažila som sa mu vyhýbať už niekoľko rokov a hoci som ho občas zazrela, nebolo to takto zblízka. Kruhy

pod očami podliatymi krvou, puch zatuchliny, ktorý sa za ním ťahal, špinavé nohavice aj košeľa. Na boku nemal pripnutú dýku po otcovi, ktorú nosil všade so sebou. Viselo tam len prázdne puzdro. Odkedy som ho naposledy videla, pod očami mu pribudli vrásky a na tvári začervenanie z nadmerného slopania piva. Vedela som, kde sa poneviera po nociach.

„Čo si čakal, že sa stane, keď pôjdeš do pivníc? Koľko si prehral?“

„Zárobok za posledný mesiac, svadobný prsteň a dýku od otca. Laure poviem, že ma okradli, ale potrebujem zaplatiť domácemu. Inak skončíme na ulici.“

„Kedy sa z teba stala takáto troska?“ Hneď ako som to vyslovila, som si uvedomila, že odpoveď ma vôbec nezaujíma.

„Nepotrebujem veľa a onedlho ti všetko vrátim. Sľubujem.“ V jeho hlase však nebolo stopy po pokore či prosbe, bol plný sebeckva. Nikdy nemyslel na nikoho iného.

„Tvojim sľubom už dávno neverím,“ vypadlo zo mňa ublížene, skôr než som si stihla zahryznúť do jazyka.

„Čo chceš odo mňa počuť?! Že je mi to ľúto? Že sa kvôli tomu cítim ako mizerný chudák? Boli sme takmer deti! Nevedel som, čo ti urobil!“

Pred očami sa mi objavil obraz železných mreží pokrytých hrdzou, tichý smiech, z ktorého sa mi dvíhal žalúdok. Znovu som pocítila od dažďa premočené oblečenie, bolesť stuhnutého tela skrčeného v tesnej klietke. Posmešný krik podo mnou, teplý moč, ktorý mi stekal po nohách. Takmer deti...

„Viem, že som to skurvil, ale bolo to už dávno. Ak nie pre mňa, urob to pre Lauru. Boli ste priateľky. Neodvracaj sa aspoň od nej,“ snažil sa nájsť inú cestičku, ako dosiahnuť svoj cieľ. V tom vždy vynikal. Manipulovať ľuďmi, aby robili to, čo si on, výsosť, prial.

„Je v očakávaní. Hádám by si nedopustila, aby sme skončili na ulici, keď nosíš pod srdcom dieťa.“

Dovolila. Bez zaváhania. „Čo tvoj otec? Zlata má viac než dosť.“

„Dobre vieš, čo sa stalo. Všetci to vedia, celým mestom sa šíria drby. Po tom, ako sme sa vzali... nedá mi ani vindru, vyhodil ma na ulicu ako psa. Ten starý chamtivý bastard!“

Takže to bola pravda. Neurodzený pôvod nevesty nebol starému po vôli, hoci ani on sám sa so žiadnym nenarodil. Postavenie aj bohatstvo už mal. Jeho syn mu mal dodať posledný chýbajúci kúsok. Rodokmeň. Šľachtickú krv. Taká smola...

„Dám ti, čo chceš, ale nech mi je samozvaný liečiteľ svedkom, už ťa tu nikdy nechcem vidieť.“

„Ako si praješ. Urobím, čo chceš.“

Pozerala som sa, ako nervózne prešľapuje z nohy na nohu. Nech už tie peniaze dlžil komukoľvek, rozhodne to nebol domáci.

„Ani sa nehni,“ nakázala som mu a odišla do izby. Vydýchla som vzduch, ktorý som v snahe o sebaovládanie zadržovala, a čakala na nejakú emóciu. Hnev, bolesť, zúfalstvo, smútok. Čokoľvek, čo by sa dalo očakávať, keď stojíte zoči-voči človeku, ktorý vás zradil. No nebolo tam nič. Len prázdno. Vôbec mi na ňom nezáležalo, nič sa vo mne nepohlo. Zohla som sa pod posteľ a vybrala jeden kus sivej drevenej parkety, kde som skrývala mešec, ktorý som si šetrila na cestu. Bol skôr prázdny ako plný, ale stále viac ako nič. Vybrala som len malú časť a dosku vrátila na miesto. Theodor stál opretý o stenu, jednu nohu mal pokrčenú v kolene, hlavu naklonenú trochu nabok. Uprel na mňa tmavé hnedé oči a usmial sa jedným kútikom úst. Bolo mi to odporne.

„Stále vyzeráš rovnako dobre ako predtým,“ snažil sa mi zalichotiť.

„O tebe sa to povedať nedá.“ Podala som mu za priehrštie nartirských grainov, ktoré si rýchlo prerátal a spokojne vložil do kabáta.

„Nezabudni za sebou zavrieť dvere.“ Už som sa mu otáčala chrbtom, keď z nadutých úst vypustil: „Mohla by si ma aspoň pohostiť, ako sa na stretnutí priateľov po rokoch patrí.“

„Priatelia sa po rokoch nezastavia len preto, lebo im už nemá kto požičať.“

„Vždy si bola ako kus ľadu. Vidím, že sa nič nezmenilo.“

„Ďakujem za vašu lichôtku, urodzený pane,“ uklonila som sa mierne, ako sa v mojom postavení patrilo. „A teraz vypadni.“ Venovala som mu žiarivý úsmev.

„Ako si praješ. Už ma tu neuvidíš. Možno ma však vyhľadáš ty sama. Pracujem v baniach na úbočí severnej strany Lorasovho vrchu.“ Pobral sa na odchod, no zastavil sa medzi dverami, kde na mňa ešte ponad plece žmurkol. V tom momente sa mi obsah žalúdka natisol do krku.

Zvyšok môjho jediného voľného dňa som presedela za stolom a v zamyslení pozorovala kvapky dažďa stekajúce po okne. Zaťažaná akýmsi pocitom prázdnoty a zároveň slobody. Akoby som sedela na vrchole ostrého hrebeňa hôr a snažila sa nespadnúť ani na jednu stranu údolia pod sebou. Nebola som si istá, či by som potom ešte dokázala vyliezť naspäť.

Stále ma neopustila spomienka na moju rannú obchôdzku mestom. Ten nepríjemný pocit ma prepadol hneď po tom, ako ma ten ožratý mladík chytil za pás a pritiahol k sebe v snahe o niečo, čo mal byť zrejme bozk. Takých sa počas trhov vonku pohybovalo veľa. Nebol to však on, kto ma znervóznil, ale pocit, akoby tam stál niekto ďalší. Akoby ma pozorovali oči, ktoré nevidím, ale ktoré sú stále so mnou.

Hneď po západe slnka som sa postavila od stola a chystala sa na ďalšie

obchôdzky po meste, v snahe zistiť nové zvesti z Avaliru. Ešte tak polroka a mohla by som sa tam vybrať. Nebyť mincí, o ktoré som dnes prišla, netrvalo by to už ani toľko. *Mala som sa na neho vysrať*, povedala som sama sebe v duchu. Pravda bola taká, že na Theovi mi nezáležalo. A vlastne ani na Laure. Nikdy nebola veľmi prezieravá, ani keď sme boli mladšie. Pochabo sa zamilovala do každého pohľadnejšieho mladíka a jeho chyby ospravedlňovala, alebo rovno prehliadala. A hoci si Theodora brala s pocitom, že vyhrala, pravda sa ukázala celkom inak. No bola dospelá, sama si ho vybrala. Nebol to zlý osud, ale zlé rozhodnutia, prečo skončila tak, ako skončila. Kedysi moja priateľka sa mi stala cudzia. Netrápilo ma to. Nikdy som nestála o priateľstvo na celý život a nikdy mi nechýbalo. V každej etape života sa nájdu ľudia, ktorí doň prídu a chvíľu v ňom zotrývajú. A potom zase odídu a objavia sa iní. Ani za jednými som nesmútila. A to ich naozaj nebolo veľa.

Prešli ďalšie dva týždne, počas ktorých sa mi nepodarilo zistiť nič nové. Po toľkých rokoch ma to už nemohlo odradiť a s príchodom ďalších nocí som znovu prechádzala tmavými uličkami. Ani táto nebola výnimkou. Nebolo bezpečné, aby sa žena sama potulovala po nociach. No Nartir som poznala do poslednej diery, a tak som vedela, ktoré cesty si zvoliť.

„Páni, môžem sa k vám pridať?“ spýtala som sa, keď som sa zastavila v krčme u Starého Kozla. Bola to len jedna miestnosť. Zo stien, popri ktorých stálo asi osem stolov, odpadávala hlinená omietka. Za nimi čupel v tme nevelký výčap. Krčma mala len dve malé a beztak špinavé okienka vedúce do ulice, cez ktoré nebolo nič vidieť, len počuť príležitostný klepot konských kopýt. Napriek všetkej špine a podozrivému zloženiu zákazníkov to bolo jedno z mála miest v Nartire, kde ste sa nemuseli neustále pozeráť ponad plece a dávať pozor na to, kto vás okradne.

„Ty môžeš vždycká!“ ozval sa so smiechom Joachim, až sa mu na stareckej tvári zatriasli chumáčce bielych vlasov. Vyrastali po bokoch nablýskanej plešiny, ktorú som si na ňom pamätala od detstva. „Už dlhšie som ťa tu nevidel, ako sa ti darí?“

„Dobre, ako inak. Ako sa má tvoja pani?“ Tá istá odpoveď na tú istú otázku. Stále dookola.

„Na, došľaka s vami, chlopi!“ hodil na stôl ošumelé karty a otočil sa ku mne. „Však vieš, narieka. Raz ju bolí hento, potom oné. Nedá si povedať, že ani mladšia, ani zdravšia už nebude,“ zašomral popod nos a zachichotal sa. „Hej! Karčmár, pivo tuto pre diovku, je to na mňa.“

„Mám dosť svojich peňazí, už nie som decko, o ktoré sa musíš starať.“ Hoci nikdy nemuseli, nemali za mňa žiadnu zodpovednosť. No boli starí a bezdetní a len Boh vie, prečo sa ma ujali.

„Nedali sme ti toho veľa. Ani pekné šaty, ani tie oné, čačky kadejaké, nemali sme toľko. Tak ma nahaj zebrať ti pivo,“ povedal šeptom, naklonený ku mne tak, aby som to počula len ja.

„Dali ste mi všetko, čo mi bolo treba. Jedlo aj strechu nad hlavou.“

„No nič viac. Pamätám si, ako Reynard prišiel naposledy. Že či sa o teba postaráme. Sám bol ešte decko a ty... ty si bola taká malá, ale hlavu si si stavala ako baran. Ani slzu si nevyronila, keď sa s tebou lúčil a nechal ťa u nás. Žiadne dieťa by nemalo zostať takô samô ako ty a Reynard.“

„Viem,“ prerušila som ho v rozprávaní, ktoré, ak sa raz začalo, nemalo konca. Všetky tieto príbehy mi rozprával celých sedem rokov, čo som s ním žila a nemala som žiadnu potrebu počúvať ich znovu.

„Podme sa napiť a zahrať si karty, čo povieť?“ pozrela som sa na ďalších dvoch starších chlapov sediacich pri stole, ktorí medzitým v družnom rozhovore častovali váženého miestodržiteľa titulmi ako vydriduch a zlodej. Nepoznala som ich po mene, ale pamätala som si ich ešte z detstva. Jeden z nich, ten mladší s prešedivenou bradou, pracoval v baniach, ten druhý bol dreverubač. Obaja sa na mňa usmiali poloprázdny chrupom a začali rozdávať karty. Po štvrtej prehre a ďalšom džbániku piva, ktorý som zaplatila, prišla stará, neustále sa opakujúca otázka: „Vieš niečo nové o tom, kde je?“

„Nie,“ odpovedala som úprimne. „Všetci stále hovoria to isté. Nikto neúť, ktorí vojaci boli po vojne odvedení do Avaliru. Isté je, že nikto z nich už nedal o sebe vedieť.“

„Nechcem ti brať nádej, ale je to už vari aj zo desať rokov, čo sa skončila Veľká vojna. Pätnásť od jej začatia. Keby žil, vrátil by sa po teba, isto hej. Opatroval ťa ako najväčší poklad. A to bol sám junák, takým vždy lietajú po rozume inakšie oné. Lenže on, namojdušu, taký nebol. Videl len teba. Klobúk dole pred ním, chlapčiskom. Dneská by bol z neho už poriadny chlop. Keby nešiel bojovať.“

„Viem, že môže byť už roky mŕtvy. Chcem len vedieť pravdu, nerobím si veľké nádeje.“ A mojou jedinou šancou, ako to zistiť, bol Avalir. Za jeho múrmi sa skrývali vojenské záznamy, ktoré mi mohli dať odpovede.

„Dobre, dobre. Treba stáť nohami na onej, zemi, jak sa vraví. Mala by si nás prísť pozrieť. Už je to doba, čo si bola u nás naposledy. Ani nepamätám.“

„Keď bude viac času.“ Nebola to pravda a vedel to rovnako dobre ako ja. Od môjho verejného potrestania som sa k nim nikdy nevrátila. Nemala som dôvod prenášať na nich moju hanbu.

„Idem už. Pridlho tu posedávam.“ Obliekla som si plášť a chystala sa na odchod, keď sa ma znovu zmocnil ten neurčitý pocit, že ma niekto pozoruje. Dôkladne som si prezrela celú krčmu, v ktorej nebolo viac než dvadsať ľudí. Nikoho podozrivého som nevidela.

„Koho vyzeráš?“ Joachimovi neunikol môj sústredený výraz.

„Nikoho, len sa mi niečo zazdalo,“ povedala som a pobrala sa preč.

Ten nepríjemný pocit ma prenasledoval všade, kam som sa pohla a neopustil ma ani vtedy, keď som sa rozhodla skončiť obchôdzky návštevou pivníc. Pivnice, prekliatie aj spása Nartiru, bol rozsiahly podzemný priestor desiatok miestností v pochybnej štvrti na juhovýchodnej strane mesta. Nočný svet podvodníkov, šľapiek, zlodejov a vrahov. Človek tu zohnal, kúpil a predal všetko, o čom by za svetla ani neprehovoril. Ešte pred vstupom som si naniesla na tvár trochu bieleho púdro a čiernych sadzí popod oči, vlasy som si rozpustila a ku korienu vtrela bravčovú masť. Vyzerala som ako chudera, ktorá prišla za posledné peniaze zohnať kúsok rajského prachu, ktorý sa v poslednom čase tak uchytil. Stačilo ho vypiť a vliat do tela silu, nový život, radosť a bezstarosť. Nebolo ťažké predstierať to, najmä keď som jeho účinky sama zakúsila, hoci len zo tri razy. Viac mi nebolo treba na to, aby som zistila, že žiadny z mojich problémov sa tým nevyrieši, akurát si prirobím zopár navyše, a to som hravo zvládala aj bez rajského prachu. Napriek tomu si rýchlo získal obľubu, no ako za všetko na tomto svete, aj za jeho silu sa platila daň. Počas jeho pôsobenia, ani po jeho odznení, nemohol človek pre bolesti hlavy spať. Postupne sa z neho stala troska, bledá, vyziabnutá, zúfalá, hľadajúca znovu ten pocit šťastia, ktorý bol nenávratne preč.

Vchod strážil chlap v stredných rokoch s nevydareným tetovaním akéhosi vtáka na pravom predlaktí, ktorý vyberal vstupné od každého, kto chcel vojsť. V Nartire nebolo nič zadarmo. Do podzemia sa schádzalo po starých drevených schodoch upevnených na stene, ktoré sa postupne točili a strácali v tme podo mnou. Vo vzduchu bolo cítiť vlhkosť a plesne. Cestu mi presvetľovalo mihotavé svetlo z lampášov, ktoré boli od seba príliš vzdialené. S každým mojim krokom zavrzgali prehnité schody, ktorých nárek dopĺňala zmes smiechu a kriku. Čím hlbšie som klesala, tým viac som pociťovala štipľavý zápach potu, chýbajúci vzduch a dotieravé spomienky na časy, keď sa pivnice stali mojim dočasným domovom. Loviskom, ktoré mi dovolilo prežiť. Pivnice boli skutočne pivnicami navzájom prepojenými úzkymi prechodmi. Hlinená zem, kamenné steny, oblúková klenba, ale najmä žiadne okná, len pár vzduchových šacht vedúcich na povrch a zakončených mrežami.

Prechádzala som tmavými uličkami plnými tých najlacnejších kuriev, ktoré tam zlákali tých najväčších zúfalcov, tlačila som sa vrieskajúcim davom popri klietkach, v ktorých zápasili doráňaní muži, motala sa trhom pochybných predajcov, chvíľu sa ponevierala pri niekoľkých bordeloch plných žien všetkých tvarov a farieb, až kým som neskončila v časti, kde sa nalievalo. Rozhliadala som sa vôkol seba. Tlačilo sa tu viac ľudí než zvyčajne, skupina